

विशेषं म्हं मफैबले पाठ याय्गु

परित्राण

सम्पादन
अ. धम्मवती

धर्मकीर्ति प्रकाशन
(नेपाली भाषा)

(१) बौद्ध प्रश्नोत्तर	(२३) बौद्ध दर्पण
(२) बौद्ध दर्शन	(२४) सप्तरत्न घन
(३) नारी हृदय	(२५) सफलताको रहस्य
(४) बुद्ध शासनको इतिहास	(२६) मानव महामानव
(५) पटाचारा	(२७) निरोगी
(६) ज्ञानमाला	(२८) जातक कथा
(७) बुद्ध र वहाँको विचार	(२९) सतिपट्ठान विपस्सना
(८) शान्ति	(३०) प्रज्ञा चक्षु
(९) बौद्ध ध्यान	(३१) परिव्राण
(१०) पञ्चशील	(३२) पूजाविधि र कथा संग्रह द्वि.
(११) लक्ष्मी	(३३) मंले बुझेको बुद्ध-धर्म
(१२) उखानको कथा संग्रह	(३४) ग्रामाबाबु र छोराछोरी
(१३) तथागत हृदय	(३५) स्नेही छोरी
(१४) महास्वप्न जातक	(३६) परित्तमुत्त (पाली भाषा)
(१५) बौद्ध जगतमा स्वास्थ्य सेवा	(३७) बुद्ध र बुद्ध धर्मको.....
(१६) मिलिन्द प्रश्न १, २	(३८) बुद्ध र बुद्धपछि
(१८) श्रमण नारद तृ. सं.	(३९) धम्मवती
(१९) वेस्सन्तर जातक	(४०) बौद्ध-ज्ञान
(२०) सतिपट्ठान भावना	(४१) संक्षिप्त बुद्ध-जीवनी
(२१) बौद्ध विश्वासभाग-१,२	(४२) मानव स्वभाव

Dharmakirti Publication
(English)

1. Buddhist Economics & The Modern World
2. Dharmakirti Vihar Today
3. Dharmakirti Vihar
4. Dharmakirti in a Nutshell

विशेषं म्हं मफैबले पाठ याय्गु

परित्राण

सम्पादन

अ. धम्मवती

★

प्रकाशक

धर्मकीर्ति विहार

प्रकाशक :

धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी

धर्मकीर्ति विहार,

श्रीधः नःघल टोल, काठमाडौं ।

फोन : २२०४६६

नेपाल सम्बत्- १११४

बुद्ध सम्बत्- २५३८

विक्रम सम्बत्- २०५१

ईस्वी सम्बत्- १९९४

Dhamma.Digital

प्रथम संस्करण : १५०० प्रति

मुद्रक :

नील सरस्वती छापाखाना

साजिम्याट, काठमाडौं ।

फोन : ४-१८०५४

थुगु सफूया चन्दादाता कृष्ण देवी मानन्धर
स्वा-छपु-क्षेत्रपाटी, ये

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
520 EAST 5TH STREET
CHICAGO, ILL.

Dhamma Digital

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
520 EAST 5TH STREET
CHICAGO, ILL.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
520 EAST 5TH STREET
CHICAGO, ILL.

धर्मदान

आपालं गुण दुपिं जिमि ब्वा हर्षदेव मानन्धर व
मां रत्नदेवी मानन्धर, नापं (ब्वाया पाखें) बाज्या
स्यंगु द्योः (मानवीर मानन्धर), अजि पटालक्ष्मी
मानन्धर, (मांया पाखें) बाज्या बुनारां मानन्धर व
अजि अष्टमाया मानन्धर ।

अथे हे दाजु छत्रदेव मानन्धर, किजा पूर्ण देव
मानन्धर व भिन्चा जनक देव मानन्धर पिनी पुण्य
स्मृतिस थुगु सफू धर्मदान याना च्वना । थुगु पुण्य
दिवंगत वयकःपिन्त निर्वाणया हेतु ज्वीमा धका
आसिका याना च्वना ।

कृष्णदेवी मानन्धर
सहित सकल परिवारपि

प्रकाशकीय

थुगु सफूचा बोज्जङ्ग सूत्र प्यपु मुना यिकागु
धर्मकीर्ति विहारया १६१ गूगु सफू खः । थुगु सूत्र
प्यपु विशेषं म्हं मफंबले इवनेगु परित्राण पाठ खः ।
महाकाश्यप स्थवीर, महामोगल्यान स्थवीर, महा-
चुन्द स्थवीर, गिरिमानन्द स्थवीर व बुद्धघात तकं
म्हं मफु बले थुगु बोज्जङ्ग सूत्र पाठ याना ल्वे क्वलंगु
धंगु परित्राण सफुति बुध्याना च्वंगु दु । शीपि नं म्हं
मफंबले पाठ याय् ज्यू ।

थुगु सफू छापे याय्गु श्रद्धा तं दीह्य कृष्णदेवी
मानन्धरया दीर्घायु व निरोगी कामना दु । थुगु सफू
दिवंगत मां बापिनि पुण्य स्मृतिस धर्मदान याना
दीगु खः ।

प्रफु विहारे थ्यंक हया नं इले हे छापे याना
व्यूगुलि नील सरस्वती छापाखाना धन्यवादया पात्र
जू ।

३ श्रावण २०५१

धम्मबली
धर्मकीर्ति विहार

दुतियक भाणवारं

१. महाकस्सपत्थेर बोज्झंगं

थ्व महाकस्सपत्थेर बोज्झङ्ग सूत्र भगवान् बुद्ध
वेलुवन विहारे विज्याना च्वंगु अवस्थाय् पिप्पलि
गुफाय् म्हं मफय्का च्वंहा महाकाश्यप स्थवीरयाथाय्
थःहे स्वयं विज्याना थ्व सूत्र पाठ याना विज्या बले
वस्पोलया ल्वे शान्त जुल ।

उकिं थ्व सूत्र थःपिनि तं म्हं मफैबले पाठ यायेगु
सूत्र ख ।

यं महाकस्सपत्थेरो, परित्तं मुनि सन्तिका ।
सुत्वा तस्मिं खणेयेव, अहोसि निरुपद्दवो ।
बोज्झङ्गबलसंयुत्तं, परित्तं तं भणाम हे ॥

एवं मे सुतं—एकं समयं भगवा राजगहे विहरति,

वेलुवने कलन्दकनिवापे । तेन खो पन समयेन, आयस्मा महाकस्सपो विप्फलिगुहायं विहरति, आबाधिको होति दुक्खितो बाल्हगिलानो, अथ खो भगवा सायण्हसमयं पतिसल्लाना बुद्धितो, येनायस्मा महाकस्सपो तेनुपसंकमि उपसंकमित्वा, पञ्जत्ते आसने निसीदि, निसज्ज खो भगवा, आयस्मन्तं महाकस्सपं एतदवोच ।

कच्चि? ते कस्सप ! खमनीयं कच्चि? यापनीयं, कच्चि? दुक्खा वेदना, पटिक्कमन्ति नो अभिक्कमन्ति, पटिक्कमोसानं पञ्जायति ? नो अभिक्कमोति, न मे भन्ते, खमनीयं न यापनीयं बाल्हा मे दुक्खा वेदना, अभिक्कमन्ति नो पटिक्कमन्ति, अभिक्कमोसानं पञ्जायति, नो पटिक्कमोति ।

सत्तिमे कस्सप ! बोज्झङ्गा, भगवता सम्मद-
क्खाता भाविता बहुलीकता, अभिञ्जाय सम्बोधाय
निब्बानाय संवत्तन्ति । कतमे सत्त? सत्तिसम्बोज्झङ्गो
खो कस्सप ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो
बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय
संवत्तति । धम्मविचय सम्बोज्झङ्गो खो कस्सप !
भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय

सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति । विरिय सम्बोज्झङ्गो खो कस्सप ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति ।

पीति सम्बोज्झङ्गो खो कस्सप ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति । पस्सद्धि सम्बोज्झङ्गो खो कस्सप ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति । समाधि सम्बोज्झङ्गो खो कस्सप ! भगवता सम्मदक्खातो, भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति । उपेक्खा सम्बोज्झङ्गो खो कस्सप ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति ।

इमे खो कस्सप ! सत्तबोज्झङ्गा, भगवता सम्मदक्खाता भाविता बहुलीकता, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तन्तीति । तग्घ भगवा^१ बोज्झङ्गा तग्घ सुगत बोज्झङ्गाति । इदमवो च भगवा, अत्तमनो आयस्सा महाकस्सपो, भगवतो

१. भगवा ब.

भासितं अभिनन्दि । उट्टाहि चायस्मा महाकस्सपो
तह्मा आ बाधा, तथा पहीनो चायस्मतो महाकस्सपस्स
सो आबाधो अहोसीति ।

महाकस्सपत्थेर बोज्झङ्गं निट्ठित

२. महामोग्गल्लानत्थेर बोज्झङ्गं

थ्व महामोग्गल्लानत्थेर बोज्झङ्गं सुत्र मोग्गल्यान
भन्ते म्हां मफुगु अवस्थाय् भगवान् बुद्धं थ्व सुत्र
पाठ याना बिज्याबले वस्पोलया ल्वे लन । थ्व सत्य
वचनं या प्रभावं झीनं ल्वे लनेमा धका पाठ यायेगु
सुत्र खः ।

मोग्गल्लानोपि थेरो यं, परित्तं मुनि सन्तिका ।
सुत्वा तस्मिं खणोयेव, अहोसि निरुपद्दवो ।
बोज्झङ्गबल सयुत्तं, परित्तं तं भणामहे ॥

एवं मे सुत्तं एकं समयं भगवा, राजगहे विहरति,
बेलुवने कलन्दकनिवापे । तेन खो पन समयेन,

आयस्मा महामोग्गल्लानो, गिञ्जकूटे पब्बते विहरति, आबाधिको होति दुक्खितो बाल्हगिलानो । अथ खो भगवा सायण्हसमयं पटिसल्लाना वुट्ठितो, येनायस्मा महामोग्गल्लानो, तेनुपसङ्कमि उपसङ्कमित्वा, पञ्जत्ते आसने निसीदि । निसज्ज खो भगवा आयस्मन्तं महामोग्गल्लानं एतदवोच ।

कच्चि ते मोगल्लान ! खमनीयं ? कच्चि यापनीयं ? कच्चि दुक्खा वेदना, पटिक्कमन्ति नो अभिक्कमन्ति पटिक्कमोसानं पञ्जायति नो अभिक्कमो'ति ? न मे भन्ते खमनीयं न यापनीयं, बाल्हा मे दुक्खा वेदना, अभिक्कमन्ति नो पटिक्कमन्ति, अभिक्कमोसानं पञ्जायति नो पटिक्कमो'ति । सत्तिमे मोग्गल्लान ! बोञ्जङ्गा, भगवता सम्मदक्खाता भाविता बहुलीकता, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बाणाय । संवत्तति । कतमे सत्त ?

सत्तिसम्बोञ्जङ्गो खो मोग्गल्लान ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बाणाय संवत्तति । धम्मविचय-सम्बोञ्जङ्गो खो मोग्गल्लान ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय, निब्बा-

णाय संवत्तति । विरियसम्बोज्झङ्गो खो मोग्गल्लान ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बाणाय संवत्तति । पीतिसम्बोज्झङ्गो खो मोग्गल्लान ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बाणाय संवत्तति । पस्सद्विसम्बोज्झङ्गो खो मोग्गल्लान ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बाणाय संवत्तति । समाधिसम्बोज्झङ्गो खो मोग्गल्लान ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बाणाय संवत्तति । उपेक्खासम्बोज्झङ्गो खो मोग्गल्लान ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बाणाय संवत्तति ।

इमे खो मोग्गल्लान ! सत्त बोज्झङ्गा भगवता सम्मदक्खाता भाविता बहुलीकता, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बाणाय संवत्तन्तीति । तग्घ भगवा बोज्झङ्गा, तग्घ सुगत बोज्झङ्गाति । इदमवोच भगवा अत्तमनो आयस्मा महामोग्गल्लानो भगवतो भासितं अभिनन्दि । उट्ठाहि चायस्मा महामोग्गल्लानो तम्हा आबाधा, तथा पहीनो चायस्मतो

महामोगल्लानत्थे सो आबाधो अहोसी'ति।

महामोगल्लानत्थेर बोज्झङ्गं निद्वितं

३. महाचुन्दत्थेतर बोज्झंगं

थ्व महाचुन्दत्थेर बोज्झङ्गं सुत्र भगवान् बुद्ध स्वयं म्हं मफुगु अवस्थाय् चुन्द स्थवीर भन्ते नं बुद्धयात् थ्व सुत्र पाठ याना बिज्याबले वस्पोल बुद्धया नं ल्वे शान्त जुल । उकिं थ्व सुत्र झी नं म्हं मफुबले पाठ यायेगु सुत्र खः अथवा झीत नं वस्पोल पिनिगु सत्य मंत्रीया प्रभावं ल्वे लनेमा धका आसिका यायेगु सुत्र खः ।

भगवा लोकनाथो'यं चुन्दत्थेरस्स सन्तिका ।

सुत्वा तस्मिं खणेयेव, अहोसि निरुपद्दवो ।

बोज्झङ्गबलसंयुत्तं, परित्तं तं भणाम हे ॥

एवं मे सुतं - ऐकं समयं भगवा, राजगहे विहरति
वेल्लुवने कलन्दकनिवापे, तेन खो पत्तं समयेन, भगवा

आबाधिको होति दुक्खितो बाल्हगिलानो, अथ खो
 आयस्मा महाचुन्दो, सायण्हसमयं पतिसल्लाना
 बुद्धितो, येन भगवा तेनुपसङ्कमि, उपसङ्कमित्वा
 भगवन्तं अभिवादेत्वा एकमन्तं निसीदि । एकमन्तं
 निसिन्नं खो आयस्मन्तं महाचुन्दं भगवा एतदवोच ।

पटिभन्तु तं चुन्द बोज्झङ्गाति । सत्तिमे भन्ते
 बोज्झङ्गा, भगवता सम्मदक्खाता भाविता बहुलीकता
 अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तन्ति । कतमे
 सत्त ? सति सम्बोज्झङ्गो खो भन्ते ! भगवता
 सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय
 सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति । धम्मविचय सम्बो-
 ज्झङ्गो खो भन्ते ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो
 बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय
 संवत्तति । विरिय सम्बोज्झङ्गो खो भन्ते ! भगवता
 सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय
 सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति ।

पीति सम्बोज्झङ्गो खो भन्ते ! भगवता सम्मद-
 क्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय सम्बोधाय
 निब्बानाय संवत्तति । पस्सद्धि सम्बोज्झङ्गो खो भन्ते !
 भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय

सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति । समाधि सम्बोज्झङ्गो
खो भन्ते ! भगवता सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो,
अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति ।

उपेक्खा सम्बोज्झङ्गो खो भन्ते ! भगवता
सम्मदक्खातो भावितो बहुलीकतो, अभिञ्जाय
सम्बोधाय निब्बानाय संवत्तति इमे खो भन्ते !
सत्तबोज्झङ्गा, भगवता सम्मदक्खाता भाविता
बहुलीकता, अभिञ्जाय सम्बोधाय निब्बानाय
संवत्तन्तीति । तग्घ चुन्द ! बोज्झङ्गा तग्घ चुन्द !
बोज्झङ्गाति । इदमवो चायस्मा महाचुन्दो, समनुञ्जो
सत्था अहोसि । बुट्ठाहि च भगवा तम्हा आबाधा,
तथा पहीनो च भगवतो सो आबाधो अहोसीति ।

महाचुन्दत्थेर वोज्झङ्गं निट्ठित

४. गिरिमानन्द सुत्तं

थ्व गिरिमानन्द सूत्र गिरिमानन्द भन्ते तरसकं
म्हं मफुगु अवस्थाय् भगवान् बुद्धं आनन्द स्थविर
यात वस्पोल म्हं मफया च्वंह्य गिरिमानन्द भन्ते

याथाय् छोया थ्व गिरिमानन्द सूत्र पाठ याका
 बिज्याबले वस्पोल गिरिमानन्द भन्तेया ल्वे लन अथे
 हे झी म्हं मफंगु अवस्थाय् वस्पोल पिनिगु सत्य
 मंत्रीया प्रभावं ल्वे लनेमा धका आसिका यायेगु
 सूत्र खः ।

थेरोयं गिरिमानन्दो, आनन्दत्थेर सन्तिका ।
 सुत्वा तस्मि खणोयेव, अहोसि निरुपह्वो ।
 दसञ्जुप संसुत्तं, परित्तं तं भणामहे ॥

एवं मे सुत्तं एकं समयं भगवा, सावत्थियं विहरति
 जेतवने अनाथपिण्डकस्स आरामे । तेन खो पन
 समयेन, आयस्मा गिरिमानन्दो आबाधिको होति
 दुक्खितो बाल्हगिलानो । अथ खो आयस्मा आनन्दो
 येन भगवा तेनुपसंकमि उपसंकमित्वा, भगवन्तं
 अभिवादेत्वा एकमन्तं निसीदि ।

एकमन्तं निसिन्नो खो आयस्मा आनन्दो भगवन्तं
 एतदवोच । आयस्मा भन्ते गिरिमानन्दो, आबाधिको
 होति दुक्खितो बाल्हगिलानो, साधु भन्ते भगवा
 येनायस्मा गिरिमानन्दो, तेनुपसंकमतु अनुकम्पं
 उपादायाति । सवे खो त्वं आनन्द ! गिरिमानन्दस्स
 भिव्वखुनो, उपसंकमित्वा दस सञ्जा भासेय्यासि, ठानं

खो पनेतं विज्जति यं गिरिमानन्दस्स भिक्खुनो, दस सञ्जा सुत्वा सो आबाधो ठानसो पटिप्पस्सम्भेय्य ।

कतमे^१ दस ? अनिच्चसञ्जा, अनत्तसञ्जा, असुभसञ्जा, आदीनवसञ्जा, पहानसञ्जा, विराग-सञ्जा, निरोधसञ्जा, सब्बलोके अनभिरतसञ्जा, सब्बसङ्खारेसु अनिच्चसञ्जा, आनापानसति । कतमा चानन्द अनिच्चसञ्जा ? इधानन्द भिक्खु अरञ्जगतो वा रुक्खमूलगतो वा सुञ्जा गारगतो वा, इति पटि-सञ्चिक्खति । रूपं अनिच्चं वेदना अनिच्चा सञ्जा अनिच्चा सङ्खारा अनिच्चा विज्जाणं अनिच्चन्ति । इति इमेसु पञ्चसूपादानक्खन्धेसु, अनिच्चानुपस्सी विहरति, अयं वुच्चतानन्द अनिच्चसञ्जा ।

कतमा चानन्द अनत्तसञ्जा ? इधानन्द भिक्खु, अरञ्जगतो वा रुक्खमूलगतो वा सुञ्जागारगतो वा, इति पटिसञ्चिक्खति । चक्खुं^२ अनत्ता, रूपं अनत्ता सोतं, अनत्ता सद्दा अनत्ता, घानं अनत्ता, गन्धा अनत्ता, जिह्वा अनत्ता, रसा अनत्ता, कायो अनत्ता, फोढुब्बा अनत्ता, मनो अनत्ता धम्मा अनत्ताति, इति इमेसु छसु अज्झत्तिक बाहिरेसु आयतनेसु, अनत्तानुपस्सी विहरति,

१. कतमा ब. २. चक्खु ब.

अयं बुच्चतानन्द अनत्त सञ्जा ।

कतमा चानन्द असुभ सञ्जा ? इधानन्द भिक्खु इममेव कायं उद्धं पादतला अधो केसमत्थका तच्चपरि-
यन्तं पूरं नानप्पकाररस्स असुच्चिनो पच्चवेक्खति ।
अत्थि इमस्मिं काये केसा लोभा नखा दन्ता तच्चो मंसं
न्हारु १ अट्ठी अट्ठीमिजा २ वक्कं हृदयं यक्कं किलोमकं
पिहकं पप्फासं अन्तं अन्तगुणं उदरियं करीसं ३ पित्तं
सेहं पुब्बो लोहितं सेदो मेदो अत्सु वसा खेलो
सिञ्चानिका ४ लसिका मुत्तन्ति । इति इमस्मिं काये
असुभानुपस्सी विहरति । अयं बुच्चतानन्द असुभ-
सञ्जा ।

कतमा चानन्द आदीनवसञ्जा ? इधानन्द भिक्खु
अरञ्जगतो वा रुक्खमूलगतो वा सुञ्जागारगतो वा
इति पटिसञ्चिक्खति । बहुदुक्खो ५ खो अयं कायो
बहू आदीनवो ६ । इति इमस्मिं काये विविधा आबाधा
उप्पज्जन्ति । सेय्यथीदं ? चक्खुरोगो सोतरोगो घान-
रोगो जिह्वारोगो कायरोगो सीसरोगो कण्णरोगो
मुखरोगो दन्तरोगो ७ कासो सासो पिणासो डहो जरो

-
१. न्हारु व. २. अट्ठी अट्ठीमिञ्जं व. ३. करीसं मत्थलुङ्गं
४. सिञ्चानिका व. ५. बहु दुक्खो व. ६. बहुआदीनवो व.
७. दन्तरोगो ओट्टुरोगो व.

कुच्छिरोगो मुच्छा पक्खन्दिका सूला विसूचिका कुट्टं
गण्डो किलासो सोसो अपमारो दद्दु कण्डु कच्छु
रखसा१ वितच्छिका लोहितपित्तं मधुमेहो अंसा
पिलका भगन्दला पित्तसमुद्धाना आबाधा सेम्हसमुद्धाना
आबाधा वातसमुद्धाना आबाधा सन्निपातिका आबाधा
उतुपरिणामजा आबाधा विसमपरिहारजा आबाधा
ओपदकमिवा आबाधा कम्मविपकजा आबाधा सीतं
उण्हं जिघच्छा पिपासा उच्चारो पस्सावोति ।

इति इमस्मिं काये आदीनवानुपस्सी विहरति ।
अयं वुच्चतानन्द आदीनवसञ्जा ।

कतमा चानन्द पहानसञ्जा ? इधानन्द भिक्खु
उत्पन्नं कामवितक्कं नाधिवासेति पजहति विनोदेति
ब्यन्तीकरोति अनभावं गमेति । उप्पन्नं व्यापाद-
वितक्कं नाधिवासेति पजहति विनोदेति ब्यन्ती-
करोति अनभावं गमेति । उप्पन्नं विहिंसावितक्कं
नाधिवासेति पजहति विनोदेति ब्यन्तीकरोति अनभावं
गमेति । उप्पन्नुप्पन्ने पापके अकुसले धम्मे नाधि-
वासेति पजहति विनोदेति ब्यन्तीकरोति अनभावं
गमेति अयं वुच्चतानन्द पहानसञ्जा ।

१. कच्छु नखसा

कतमा चानन्द विरागसञ्जा ? इधानन्द भिक्खु अरञ्जगतो वा रुक्खमूलगतो वा सुञ्जागारगतो वा इति पटिसञ्चिक्खति । एतं सन्तं एतं पणीतं यदिदं सब्बसङ्खारसमथो सब्बूपधिप्पटिनिस्सग्गो तण्हक्खयो विरागो निरोधो निब्बानन्ति । अयं वुच्चतानन्द विरागसञ्जा ।

कतमा चानन्द निरोधसञ्जा ? इधानन्द भिक्खु अरञ्जगतो वा रुक्खमूलगतो वा सुञ्जागारगतो वा इति पटिसञ्चिक्खति । एतं सन्तं एतं पणीतं यदिदं सब्बसङ्खारसमथो सब्बूपधिप्पटिनिस्सग्गो तण्हक्खयो विरागो निरोधो निब्बानन्ति । अयं वुच्चतानन्द निरोधसञ्जा ।

कतमा चानन्द सब्बलोके अनभिरतसञ्जा ? इधानन्द भिक्खु ये लोके उपायुपादाना^१ चेतसो अधिट्टानाभिनिवेसानुसया ते पजहन्तो विरमति न उपाधियन्तो^२ । अयं वुच्चतानन्द सब्बलोके अनभिरतसञ्जा ।

कतमा चानन्द सब्बसङ्खारेसु अनिच्चसञ्जा^३ ? इधानन्द भिक्खु सब्बसङ्खारेहि^४ अट्ठीयति हरायति

१. उपादाना ब. २. विहरति अनुपादियन्तो

३. अनिच्छा सञ्जा ब. ४. सब्बसङ्खारेसु ब.

जिगुच्छति । अयं वुच्चतानन्द सब्बसङ्घारेसु अनिच्च-
सञ्जा ।

कतमा चानन्द आनापानसति ? इधानन्द भिक्खु
अरञ्जगतो वा रुक्खमूलगतो वा सुञ्जागारगतो वा
निसीदति पल्लङ्कं आभुजित्वा उजुं कायं पणिधाय
परिमुखं सति उपट्टपेत्वा । सो सतोव अस्ससति सतो
पस्ससति । दीघं वा अस्ससन्तो दीघं अस्ससामीति
पजानाति । दीघं वा पस्ससन्तो दीघं पस्ससामीति
पजानाति । रस्सं वा अस्ससन्तो रस्सं अस्ससामीति
पजानाति । रस्सं वा पस्ससन्तो रस्सं पस्ससामीति
पजानाति । सब्बकायपटिसंवेदी अस्ससिस्सामीति
सिक्खति । सब्बकायपटिसंवेदी पस्ससिस्सामीति
सिक्खति । पस्सम्भयं कायसङ्घारं अस्ससिस्सामीति
सिक्खति । पस्सम्भयं कायसङ्घारं पस्ससिस्सामीति
सिक्खति । पीतिपटिसंवेदी अस्ससिस्सामीति सिक्खति ।
पीतिपटिसंवेदी पस्ससिस्सामीति सिक्खति । सुखपटि-
संवेदी अस्ससिस्सामीति सिक्खति । सुखपटिसंवेदी
पस्ससिस्सामीति सिक्खति । चित्तसङ्घारपटिसंवेदी
अस्ससिस्सामीति सिक्खति । चित्तसङ्घारपटिसंवेदी
पस्ससिस्सामीति सिक्खति । पस्सम्भयं चित्तसङ्घारं

अस्ससिस्सामीति सिक्खति । पस्सम्भयं चित्तसङ्खारं
 पस्ससिस्सामीति सिक्खति । चित्तपटिसंवेदी अस्स-
 सिस्सामीति सिक्खति । चित्तपटिसंवेदी पस्ससिस्सा-
 मीति सिक्खति । अभिप्पमोदयं चित्तं अस्ससिस्सामीति
 सिक्खति । अभिप्पमोदयं चित्तं पस्ससिस्सामीति
 सिक्खति । समादहं चित्तं अस्ससिस्सामीति सिक्खति ।
 समादहं चित्तं पस्ससिस्सामीति सिक्खति ।
 विमोचयं चित्तं अस्ससिस्सामीति सिक्खति । विमोचयं
 चित्तं पस्ससिस्सामीति सिक्खति । अनिच्चानुपस्सी
 अस्ससिस्सामीति सिक्खति । अनिच्चानुपस्सी पस्स-
 सिस्सामीति सिक्खति । विरागानुपस्सी अस्ससिस्सा-
 मीति सिक्खति । विरागानुपस्सी पस्ससिस्सामीति
 सिक्खति । निरोधानुपस्सी अस्ससिस्सामीति
 सिक्खति । निरोधानुपस्सी पस्ससिस्सामीति
 सिक्खति । पटिनिरसगानुपस्सी अस्ससिस्सामीति
 सिक्खति । पटिनिरसगानुपस्सी पस्ससिस्सामीति
 सिक्खति । अयं बुच्चतानन्द आनापानसति ।

सचे खो त्वं आनन्द गिरिमानन्दस्स भिक्खुनो
 उपसंक्रमित्वा इमा दस सञ्जा भासेय्यासि । ठानं
 खो पनेतं विज्जति यं गिरिमानन्दस्स भिक्खुनो इमा

दस सञ्जा सुत्वा सो आबाधो ठानसो पटिपस्सम्भे-
य्याति ।

अथ खो आयस्मा आदन्दो भगवतो सन्तिके इमा
दस सञ्जा उग्गहेत्वा येनायस्मा गिरिमानन्दो तेनुप-
सङ्कमि उपसङ्कमित्वा आयस्मतो गिरिमानन्दस्स इमा
दस सञ्जा अभसि । अथ खो आयस्मतो गिरिमा-
नन्दस्स इमा दस सञ्जा सुत्वा सो आबाधो ठानसो
पटिप्पस्सम्भि । वुट्ठाहि चायस्मा^१ गिरिमानन्दो तम्हा
अबाधा तथा पहीनो च पनायस्मतो गिरिमानन्दस्स
सो आबाधो अहोसीति ।

गिरिमानन्दसुत्तं निट्ठित

Dhamma.Digital

१. वुट्ठाहि चायस्मा ब.

धर्मकीर्ति प्रकाशन

(नेपाल भाषा)

(१) बुद्धया क्षिनिगू विपाक	(३१) लक्ष्मी द्यो
(२) अभिधर्म भाग-१,२	(३२) महास्वप्न जातक
(४) मंत्री भावना	(३३) बाखेंया फल भाग-१, २
(५) ऋद्धि प्रातिहार्यं	(३५) जातक बाखें
(६) योह्य म्हाय्	(३६) राहुलयात उपदेश
(७) पञ्चनीवरण	(३७) अहिंसाया विजय
(८) बुद्ध धर्म	(३८) प्रौढ बौद्ध कक्षा
(९) भावना	(३९) मूर्खह्य पासा मज्जू
(१०) एकताया ताःचा	(४०) बुद्धया अर्थनीति
(११) प्रेमं छु ज्वी ?	(४१) क्षमण नारद द्वि. सं.
(१२) कतंध्य	(४२) क्षान्ति व मंत्री
(१३) मिखा	(४३) उखानया बाखें पुचः
(१४) बुद्धया अन्तिम यात्रा १, २	(४४) पालि भाषा अवतरण-१
(१६) त्रिरत्न गुण स्मरण	(४५) मत्ति भिसा गति भिनी
(१७) परिव्राण	(४६) बौद्ध ध्यान भाग-१, २
(१८) कर्म	(४८) हृदय परिवर्तन
(१९) प्रार्थना संग्रह	(४९) ह्यापांयाह्य गुरु सु ? द्वि.
(२०) बाखें	(५०) अभिधर्म
भाग- १, २, ३, ४, ५, ६	(५१) सप्तरत्न धन
(२६) बोधिसत्व	(५२) महासति पट्ठान सूत्र
(२७) शाक्यमुनि बुद्ध	(५३) शान्तिया त्वाथः
(२८) अनत्त लक्षण सुत्त	(५४) चरित्र पुचः भाग-१, २
(२९) वासेट्ठी थेरी	(५६) बुद्ध व शिक्षा (क)
(३०) धम्म वक्कप्पवत्तन सुत्त	(५७) बौद्ध ध्यान

(५८) किसा गौतमी	(८६) भिक्षु जीवन
(५९) जप, पाठ व ध्यान	(८७) भिह्मा मचा
(६०) लुम्बिनी विपस्सना	(८८) विवेक-बुद्धि
(६१) विश्व धर्म प्रचार देशना	(८९) स्वास्थ्य लाभ
	भाग १, २ (९०) शिक्षा भाग- १, २, ३, ४
(६३) योगीया चिट्ठी	(९४) दृष्टि व तृष्णा
(६४) जातक माला भाग-१, २	(९५) विपस्सना ध्यान
(६६) संक्षिप्त भावना	(९६) श्रंग लाइहा लाछे
(६७) महानारद जातक	(९७) सतिपट्ठान भावना
(६८) पालि प्रवेश भाग- १, २	(९८) गौतम बुद्ध
(७०) चमत्कार	(९९) धम्मपद व्याख्या भाग-१
(७१) मणिचूड जातक	(१००) धम्मपदया बाखें
(७२) महाजनक जातक	(१०१) त्रिरत्न वन्दना व सूत्र पुचः
(७३) गृही-विनय तृ. सं.	(१०२) त्रिरत्न वन्दना व पञ्चशील
(७४) बुद्ध व शिक्षा (ख)	(१०३) संसारया स्वापू
(७५) बुद्ध-जीवनी	(१०४) धम्मपद (पाली)
(७६) सर्वज्ञ भाग-१, २	(१०५) त्रिरत्न वन्दना व परित्राण
(७८) धम्मपद कविता	(१०६) आदर्श बौद्ध महिलापि
(७९) धर्म मसीनि	(१०७) बौद्ध नैतिक शिक्षा
(८०) दान	(१०८) वेस्सन्तर जातक
(८१) तेमिय जातक	(१०९) दिर्घायु जुडमा
(८२) वम्मिक सुत्त	(११०) पालिभाषावतरण भाग-२
(८३) मध्यम मार्ग	(१११) त्रिरत्न गुण लुमंके
(८४) महासीहनादमुत्त	(११२) निर्वाण
(८५) भिह्मा म्हायु व कायु	(११३) मनूतयुगु पहः
	(११४) संस्कृति
	(११५) बुद्धया करुणा व ब्रह्मदण्ड
	(११६) प्यपु परित्राण

मुद्रक : नील सरस्वती छापाखाना, लाजिम्पाट, फोन : ४१८०५४